

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 01 0 K 000134 19 Kž
Sarajevo, 05.12.2019. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu u vijeću sastavljenom od sudija Zlotrg Nidžare kao predsjednice vijeća, Stanković Čosović Vesne, Sarajlić Hurije, Pavlović Slavka i Radošević Sonje, kao članova vijeća, uz učešće zapisničarke Kešan Amele, u krivičnom predmetu protiv optuženog T. S., zbog dva krivična djela u sticaju Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 3. KZ FBiH, u sticaju dva sa krivična djela Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 2. istog zakona i optuženog F. H. zbog krivičnog djela Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 1. KZ FBiH u sticaju sa krivičnim djelom Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 3. istog zakona, odlučujući o žalbama: braniteljice optuženog T. S., advokatice R. E. iz S. i Kantonalnog tužilaštva Unsko-sanskog kantona u Bihaću, izjavljenim protiv presude Kantonalnog suda u Bihaću broj 01 0 K 000134 06 K od 25.07.2019. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 05.12.2019. godine, u prisustvu zamjenice glavnog federalnog tužioca Tirić Alme, optuženog T. S. i njegove braniteljice advokatice R. E. donio je sljedeće:

R J E Š E N J E

Djelimičnim uvažavanjem žalbi Kantonalnog tužilaštva Unsko-sanskog kantona u Bihaću i braniteljice optuženog T. S. i povodom tih žalbi, po službenoj dužnosti, ukida se presuda Kantonalnog suda u Bihaću broj 01 0 K 000134 06 K od 25.07.2019. godine i predmet vraća tome sudu na ponovno suđenje.

O B R A Z L O Ž E N J E

Pobijanom presudom Kantonalnog suda u Bihaću broj 01 0 K 000134 06 K od 25.07.2019. godine optuženi T. S. (u daljem tekstu: optuženi) oglašen je krivim da je počinio krivično djelo Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 2. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: KZ FBiH) za koje je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 5 (pet) mjeseci, u koju kaznu mu je uračunato vrijeme provedeno u pritvoru u periodu od do godine. Na osnovu člana 102. stav 1. Zakona o krivičnom postupku (Službene novine Federacije BiH, broj: 43/98, u daljem tekstu: ZKP) optuženi je obavezan da na ime imovinskopravnog zahtjeva plati JU iznos od KM u roku od 15 dana, od dana pravosnažnosti presude, te je obavezan u smislu člana 91. istog zakona da nadoknadi troškove krivičnog postupka čija visina će se odrediti posebnim rješenjem.

Istovremeno optuženi T. S. je na osnovu člana 345. stav 3. ZKP oslobođen optužbe da je počinio krivično djelo Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 2. KZ FBiH u

sticaju sa krivičnim djelo Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 3. istog zakona.

Na osnovu člana 344. stav 1. tačka 3. ZKP prema optuženom T. S. i F. H. odbijena je optužba da je optuženi T. S. počinio krivično djelo Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 3. u sticaju sa krivičnim djelom Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 2. i krivičnim djelom Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 1. KZ FBiH, a optuženi F. H. krivično djelo Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 3. KZ FBiH u sticaju sa krivičnim djelo Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 1. istog zakona.

Protiv osuđujućeg dijela prvostepene presude žalbu je izjavila braniteljica optuženog T. S. zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i povrede krivičnog zakona, uz prijedlog da se žalba uvaži i pobijana presuda preinači u osuđujućem dijelu na način da se optuženi oslobodi od optužbe, odnosno da se optužba protiv optuženog odbije.

Protiv prvostepene presude žalbu je izjavio kantonalni tužilac Kantonalnog tužilaštva Unsko-sanskog kantona Bihać (u daljem tekstu: kantonalni tužilac) zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o krivično pravnoj sankciji uz prijedlog da se žalba uvaži, pobijana presuda u oslobađajućem dijelu ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje ili da se odredi održavanje pretresa pred Vrhovnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine, a da se presudu u osuđujućem dijelu preinači na način da se optuženom za počinjeno krivično djelo izrekne kaznu zatvora u dužem trajanju.

U odgovoru na žalbu kantonalnog tužioca, braniteljica optuženog je predložila da se žalba kantonalnog tužioca odbaci kao nedopuštena, odnosno odbije kao neosnovana.

Zamjenica glavnog federalnog tužioca je podneskom broj T01 0 KTPOŽ 0009485 19 od 29.10.2019. godine obavijestila ovaj sud da će se povodom izjavljenih žalbi braniteljice optuženog i kantonalnog tužioca, te odgovora na žalbu kantonalnog tužioca, izjasniti na sjednici vijeća

Na sjednici vijeća ovog suda koja je održana u skladu sa odredbom člana 365. stav 1. ZKP, braniteljica optuženog je izjavila da ostaje kod žalbe, žalbenih navoda i prijedloga, kao i kod odgovora na žalbu kantonalnog tužioca. Optuženi T. S. je izjavio da se pridružuje izlaganju svoje braniteljice dok je zamjenica glavnog federalnog tužioca Tirić Alma izjavila da u odnosu na oslobađajući dio presude ostaje kod žalbe kantonalnog tužioca, s tim što navodi, a što žalba kantonalnog tužioca ne ukazuje, da postoji protivrječnost između izreke i obrazloženja pobijane presude vezano za tačku 2. oslobađajućeg dijela presude i da je time počinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka, koju je sud u smislu člana 370. ZKP dužan ispitati po službenoj dužnosti, jer je u izreci presude navedeno da se optuženi oslobađa od optužbe na osnovu člana 345. stav 1. tačka 3. ZKP, dok se u obrazloženju presude optuženi, za naprijed navedenu tačku oslobađajućeg dijela presude, oslobađa po članu 345. stav 1. tačka 1. istog zakona. Zamjenica glavnog federalnog tužioca je takođe navela da su osnovani navodi braniteljice optuženog da su počinjene bitne povrede odredaba krivičnog postupka koje su navedene u žalbi braniteljice. Slijedom navedenog kako se pobijana

presuda zbog počinjenih bitnih povreda odredaba krivičnog postupka ne može ispitati u pogledu ostalih žalbenih osnova, predložila je da se presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Ispitujući pobijanu presudu u dijelu koji se pobija žalbom i po službenoj dužnosti u smislu člana 370. stav 1. ZKP odlučeno je kao u izreci rješenja iz sledećih razloga:

U ovom krivičnom predmetu primjenjuju se odredba Zakona o krivičnom postupku (Službene novine Federacije BiH, broj: 43/98, u daljem tekstu: ZKP) jer je optužnica Kantonalnog tužilaštva Bihać broj KT-25/01 od 25.10.2002. godine stupila na pravnu snagu za vrijeme važenja toga zakona.

Iz stanja u spisu proizilazi da je kantonalni tužilac više puta u toku krivičnog postupka precizirao prvobitno podnesenu optužnicu na glavnom pretresu i to dana: 01.04.2015. godine, 11.02.2019. godine i konačno 15.04.2019. godine kada je predložio da se optuženi oglasi krivim i kazni za četiri tačke optužnice, dok je odustao od krivičnog gonjenja za ostale tačke navedene u prvobitno podnesenoj optužnici (tačke 2,3,4,6,9 do 12).

Braniteljica optuženog u žalbi je navela da je prvostepeni sud počinio bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 358. stav 1. tačka 11. ZKP koje se ogledaju u nerazumljivosti izreke pobijane presude, protivrječnosti izreke i obrazloženja i protivrječnosti izreke i razloga pobijane presude sa sadržajem isprava-dokaza.

Nerazumljivost izreke presude braniteljica vidi u tome jer se iz izreke ne vidi koja radnja izvršenja se optuženom stavlja na teret, da li postupanje protivno odredbi člana 5. Uredbe ... tj. da nije proveden postupak javnih nabavki predviđen u navedenoj Uredbi ... ili se radi o radnji izvršenja odobravanja plaćanja računa za elektroagregat marke M., mada je u JU ... instaliran elektroagregat marke S. i da li je to odobravanje jedna od alternativnih radnji izvršenja kojim se ovo djelo može počinuti.

Protivrječnost izreke i razloga pobijane presude sa sadržajem isprava-dokaza, braniteljica vidi u tome što je sud u izreci i razlozima presude naveo sadržinu ispostavljenog računa broj od1998. godine od strane MB... suprotno njegovom stvarnom sadržaju, jer je u izreci presude naveo da je optuženi, odobrio plaćanje elektroagregata M., na osnovu ispostavljenog navedenog računa, iako je u Dom ... instaliran dizel elektroagregat marke S., što je sud ponovio i na strani 6., paragraf 3. obrazloženja pobijane presude.

Braniteljica u žalbi navodi i da je sud pogrešno obrazložio prigovore odbrane vezano za blanketni propis, navodeći da je prigovor odbrane na navedenu Uredbu ... bio da ista ne sadrži odredbe kojima je normirana obaveza javnog poziva. Međutim, to nije tačno, jer je smisao prigovora odbrane bio da u Službenim novinama navedenim u izreci osuđujućeg dijela presude nije objavljena Uredba, tako da je nejasno koja Uredba je primijenjena u pobijanoj presudi, zbog čega je izreka presude nerazumljiva. Osim toga braniteljica u žalbi navodi da u pobijanoj presudi nije obrazloženo zbog čega na optuženog nije primijenjen krivični zakon koji je bio na snazi u vrijeme izvršenje krivičnog djela zbog kojeg je optuženi oglašen krivim, niti su za to dati razlozi u obrazloženju pobijane presude, zbog čega je izreka nerazumljiva, a obrazloženje nema razloge o odlučnim činjenicama.

Ovi žalbeni prigovori branteljice su osnovani.

Izreka osuđujućeg dijela presude je nerazumljiva i ne može se ispitati jer je opis radnje izvršenja krivičnog djela u izreci presude nejasan. Naime, u tom dijelu izreke presude nejasno je koja radnja izvršenja se optuženom stavlja na teret, da li to da nije proveo javni postupak prilikom nabavljanja elektroagregata ili to što je odobrio plaćanje računa za elektroagregat marke M. mada je u JU instaliran elektroagregat marke S. U izreci se kada su u pitanju javne nabavke navodi samo zaključak da nije proveden javni postupak u skladu sa Uredbom, vršenja usluga i ustupanja radova Federacije Bosne i Hercegovine , a da se pri tome ne opisuju konkretne okolnosti iz kojih se izvodi takav zaključak o neprovođenju javnog postupka. Takvim se konkretnim okolnostima, vezanim za javno nadmetanje, najčešće smatraju objava oglasa, prikupljanje ponuda, imenovanje komisije za otvaranje i prihvatanje ponuda, obavještenje učesnika o prihvatanju ponude, zaključenje ugovora i dr. Ovo posebno iz razloga što je u obrazloženju pobijane presude navedeno da je za nabavku elektroagregata JU imao dvije ponude (strana 9., pasus prvi), pa je nejasno na koji način su pribavljene te ponude, odnosno šta u vezi sa javnim nabavkama nije provedeno. Osim toga, nerazumljiva je izreka, a izostali su i razlozi o odlučnim činjenicama, jer u pobijanoj presudi nije obrazloženo zbog čega na optuženog nije primijenjen krivični zakon koji je bio na snazi u vrijeme izvršenja krivičnog djela zbog kojeg je optuženi oglašen krivim. Osim toga niti u izreci, niti u obrazloženju, nije naznačeno, niti obrazloženo, koje su naknadne izmjene zakona primijenjene na optuženog i njegovo djelo. Kad je u pitanju blanketni propis u izreci se prvostepeni sud poziva na Uredbu, iako takva uredba uopšte nije objavljena u navedenim Službenim novinama FBiH, a u obrazloženju pobijane presude izostali su razlozi zašto na učinioca nije primijenjena Uredba 1998. godine koja je važila u vrijeme izvršenja krivičnog djela, jer je djelo izvršeno u godine. Zbog navedenog izreka pobijane presude je nerazumljiva, a obrazloženje nema razloge o odlučnim činjenicama čime je počinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 358. stav 1. tačka 11. ZKP.

Osnovani su i prigovori u žalbi braniteljice da postoji znatna protivrječnost između onoga što se navodi u razlozima presude o sadržini isprave-računa broj ... od1998. godine MB i same te isprave, odnosno računa. Iz navedenog računa vidi se da je taj račun ispostavljen i plaćen za instalirani elektroagregat S., a u obrazloženju pobijane presude se navodi da je optuženi odobrio plaćanje elektroagregata marke M. na osnovu ispostavljenog računa broj ... od1998. godine od strane MB..... Radi toga obzirom da postoji znatna protivrječnost između sadržine naprijed navedenog računa i onog što se navodi u obrazloženju pobijane presude o sadržini toga računa, počinjena je bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 358. stav 1. tačka 11. ZKP.

Braniteljica navodi da je počinjena ista bitna povreda odredaba krivičnog postupka (protivrječnost između onoga što se navodi u razlozima presude o sadržini isprave) jer se sud u pobijanoj presudi pozvao na nalaz vještaka H. M. koji vještak je pred sudom izjavio da nije stručan za procjenu tržišne vrijednosti elektroagregata. Međutim, kada su u pobijanoj presudi dati razlozi o prihvatljivosti ili neprihvatljivosti nalaza vještaka, a žalba osporava validnost tih razloga, onda se na prigovoru takvog karaktera ne može zasnivati bitna povreda odredaba krivičnog postupka u formi protivrječnosti između onoga što se navodi u razlozima presude o sadržini nalaza vještaka jer se u suštini radi o prigovorima kojima se osporava pravilnost činjenične osnove pobijane presude.

Braniteljica pobija prvostepenu presudu i zbog bitne povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 358. stav 2. ZKP, ali ne konkretizuje u čemu se sastoje navedene povrede, pa zbog odsustva konkretizacije ovaj sud navedne žalbeni prigovor nije ni mogao ispitati.

Pored toga, ovaj sud je ispitujući pobijanu presudu u osuđujućem dijelu po službenoj dužnosti u smislu člana 370. stav 1. tačka 1. ZKP, utvrdio da su počinjene bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 358. stav 1. tačka 11. ZKP, na koje braniteljica u žalbi nije ukazala, jer u obrazloženju osuđujućeg dijela pobijane presude nema razloga o vinosti optuženog, odnosno o njegovom subjektivnom odnosu prema počinjenom krivičnom djelu. Iz pobijane presude se ne vidi je li djelo počinjeno sa umišljajem, direktnim ili eventualnim. Kako se za svako krivično djelo mora utvrditi postojanje, ne smao objektivnih, nego i subjektivnih elemenata djela, to se zbog navedenog nedostatka u pobijanoj presudi ne može utvrditi postojanje svih zakonskih obilježja krivičnog djela za koje je optuženi oglašen krivim, zbog čega pobijana presuda i nema razloge o odlučnim činjenicama i čime je počinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 358. stav 1. tačka 11. ZKP.

U žalbi kantonalnog tužioca navedeno je, vezano za tačku 1. oslobađajućeg dijela pobijane presude, da nisu ocijenjeni, u vezi sa krivičnim djelom navedenim u toj tački, dokazi pojedinačno i u međusobnoj povezanosti i da je time počinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 364. stav 2. u vezi sa članom 347. stav 2 ZKP FBiH. Međutim obzirom da se u ovom predmetu primjenjuju odredbe ZKP (Službene novine broj 43/98) očito je da se kantonalni tužilac pozvao na pogrešne odredbe ZKP jer iz sadržaja žalbe proizilazi da se radi o bitnim povredama odredaba krivičnog postupka iz člana 358. stav 2. u vezi sa članom 342 stav 2. ZKP FBiH. Tako u žalbi kantonalni tužilac navodi da prvostepeni sud vezano za inkriminaciju navedenu u tački 1. oslobađajućeg dijela pobijane presude uopšte nije cijenio nalaz i mišljenje vještaka, niti je slijedom toga doveo taj nalaz i mišljenje u vezu sa ostalim provedenim dokazima, čime je povrijedio odredbu člana 342. stav 2. ZKP, što je uticalo na zakonitost i pravilnost pobijane presude.

Ovi žalbeni navodi kantonalnog tužioca su osnovani.

Iz obrazloženja pobijane presude vezano za tačku 1. oslobađajućeg dijela presude proizilazi da prvostepeni sud uopšte nije cijenio nalaz vještaka finansijske struke D. J. vezano za ovu tačku, niti je doveo u vezu ovaj nalaz sa drugim provedenim dokazima, posebno sa iskazima svjedoka koji su u suprotnosti sa nalazom vještaka, a kako to nalaže odredba člana 342. stav 2. ZKP, što je uticalo na zakonitost i pravilnost pobijane presude i rezultiralo bitnom povredom odredaba krivičnog postupka iz člana 358. stav 2. u vezi sa članom 342 stav 2. ZKP, na koju povredu je žalba ukazala.

Osim toga, ispitujući pobijanu presudu u oslobađajućem dijelu po službenoj dužnosti, u smislu člana 370. stav 1. tačka 1. ZKP, ovaj sud je utvrdio da je prvostepeni sud vezano za tačku 2. oslobađajućeg dijela presude, počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 358. stav 1. tačka 11. ZKP, na koju žalba kantonalnog tužioca nije ukazala, jer postoji protivrječnost između izreke i obrazloženja pobijane presude. Naime, iz izreke pobijane presude proizilazi da je optuženi oslobođen od optužbe po obje tačke navedene u izreci presude temeljem člana 345. stav 1. tačka 3. ZKP, tj. da nije dokazano da je optuženi počinio krivična djela za koja se tereti, međutim u obrazloženju pobijane presude se navodi

da je optuženi za krivično djelo iz tačke 2. oslobađajućeg dijela pobijane presude oslobođen od optužbe temeljem člana 345. stav 1. tačka 1. ZKP i navodi da radnje opisane u tački 2. u izreci presude, nemaju obilježje krivičnog djela koje se opuženom stavlja na teret. Usljed toga je izreka toga dijela presude protivrječna razlozima iste i time je počinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 345. stav 1. tačka 11. ZKP.

Iz navedenih razloga ovaj sud je, na osnovu člana 378. stav 1. ZKP donio rješenje kojim je djelimično uvažio žalbe braniteljice optuženog i kantonalnog tužioca, te povodom navedenih žalbi, po službenoj dužnosti, na osnovu člana 370. stav 1. tačka 1. ZKP, pobijanu presudu ukinuo i predmet vratio prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Kako je prvostepena presuda ukinuta zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka ovaj sud nije bio u prilici da ispituje osnovanost žalbenih prigovora braniteljice optuženog i kantonalnog tužioca koji se odnose na druge žalbene osnove.

Prilikom ponovnog odlučivanja prvostepeni sud će otkloniti bitne povrede odredaba krivičnog postupka na koje je ukazano ovim rješenjem, a zatim će nakon pažljive analize dokaza sadržanih u spisu predmeta donijeti novu i na zakonu zasnovanu odluku.

Zapisničarka
Kešan Amela, s.r.

Predsjednica vijeća
Zlotrg Nidžara, s.r.